

ועכשיו תשמעו עם ישראל שמכונים בשם יעקב, את הטובה שד' עתיד לתת לכם,	וְעַתָּה שָׁמַע יַעֲקֹב בְּעַבְדִּי
כופל הדברים: ותשמעו אתם שנקראים בשם ישראל.	וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ:
כך אמר ד' שעשה אתכם וברא אתכם,	כִּי הָאֵמַר יְדֹד עֲשֵׂךְ
מאז שיצאתם מבטון אמכם עוזר לכם,	וְיִצְרֹךְ מִבְּטֹן יַעֲזָרְךְ
אל תפחדו מהגוים, עבדי שמכונים בשם יעקב,	אַל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב
כופל הדברים: אל תפחדו, אתם שנקרים ישורון, בגלל שאתם ישרים מכל הגוים.	וְיִשְׁרוֹן בְּחַרְתִּי בּוֹ:
אומר ד': כמו שאני שופך על ארץ שהיא צמאה (זקוקה) למים,	כִּי אֶצְקַ מַיִם עַל צִמָּא
כופל הדברים: כמו שאני עושה שיזלו מים על ארץ יבשה,	וְנוֹזְלִים עַל יַבְשָׁה
כך אשפוך את רצוני הטוב על זרעכם, זרע ישראל,	אֶצְקֶה רוּחִי עַל זֶרְעֶךְ
כופל הדברים: אתן את ברכתי הוא רצונו הטוב של ד' על אלו שיוצאים מכם.	וּבִרְכָתִי עַל צֹאצְאֵיךְ:
הם יצמחו ויתרבו, כאילו היו בין דְּשָׁאִים,	וְצִמְחוּ בְּבֵין דְּשָׁאִיר
וכמו ערבות שנטועים ליד מקום שמתפלגים שם נהרות המים, שצומחים מהר.	כְּעֵרְבִים עַל יַבְלֵי מַיִם:
הצדיקים שבעם, יאמרו אנחנו מאז ומעולם הָאֲמַנְנוּ בַד',	זֶה יֵאמַר לֵידֹד אָנִי
והילדים הקטנים של הרשעים, לא ילכו בדרכי אבותיהם הרשעים, אלא יקראו לעצמם בשם יעקב אביהם, הכוונה שילכו בדרכיו הטובים,	וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב
ובעלי התשובה יחייבו את עצמם לחזור אל ד', כמו אדם שמתחייב לחבירו התחייבות בכתב,	וְזֶה יִכְתֹּב יְדוֹ לֵידֹד
והגרים שיתווספו לעם ישראל, יכנו את עצמם בשם ישראל.	וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה:

כך אומר ד' שהוא מלך על עם ישראל, ותמיד גואל אותם,	כֹּה אָמַר יְדֹוּד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלֹו
ד' שהוא אדון על כל הצבאות שלמעלה ושלמטה,	יְדֹוּד צְבָאוֹת
אני הייתי לפני שנברא העולם,	אֲנִי רֵאשׁוֹן
ואני אהיה כאשר העולם יגמר,	וְאֲנִי אַחֲרוֹן
וחוץ ממני אין שום בעל כח.	וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֵל הַיָּם:
מי הוא שיכול לקרוא בקול ולומר שהוא כמוני, שיגיד דבר זה,	וּמִי כְמוֹנִי יִקְרָא וַיִּגִּדֶהָ
ויסדר לפני את הדברים,	וַיַּעֲרֹכֶה לִי
שנעשו מאז שעשיתי עמים בעולם,	מִשׁ וּמִי עִם עוֹלָם
ויגיד את הדברים שיבואו בזמן הקרוב,	וְאֵתִיּוֹת
ואת הדברים שיבואו בזמן רחוק,	וְאֲשֶׁר תֵּבֵא אָנֹהּ
שיגידו לתועלת עצמם, הכוונה להצדיק את עצמם.	יִגִּידוּ לְמוֹ:
אל תפחדו מאלהים אחרים (גם תרהו הוא לשון פחד),	אַל תִּפְחָדוּ וְאַל תִּרְהוּ
הרי מאז במעמד הר סיני, השמעתי ואמרתי לכם, שאין אלוקים חוץ ממני,	הֲלֹא מֵאֵז הַשְּׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי
ואתם העדים שלי בדבר הזה, שהרי פתחתי לכם במעמד הזה את שבעת הרקיעים,	וְאַתֶּם עֵדֵי
האם יש בעל כח חוץ ממני,	הֲיֵשׁ אֱלֹוִהּ מִבְּלַעֲדֵי
והרי אין חזק בעולם שאין אני מכיר אותו. כוונתו לומר שכל החוזק בא ממני.	וְאֵין צוֹר בַּל יִדְעָתִי:
האומנים שמיצרים את הפסלים, הם והפסלים דבר שאין בו ממש,	יִצְרֵי פֶסֶל כְּלָם תִּהְיוּ
והפסלים שהם חומדים אותם, אין בהם תועלת,	וְחֻמוּדֵיהֶם בַּל יוֹעִילוּ
והפסלים עצמם עדים שאין בהם תועלת,	וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה
שהרי אינם רואים, ולא יודעים כלום, וא"כ איך הם יכולים לעזור לאחרים,	בַּל יִרְאוּ וּבַל יִדְעוּ
העדות הזאת תגרום להם	לְמַעַן יִבְשׁוּ:

להתבייש, על שבטחו בפסלים.	
האם יש שטות גדולה כמו השטות של מי שיצר את האליל,	מִי יֵצַר אֵל
ושיצק פסל ממתכת,	וּפְסַל נֶסֶךְ
שלא יכול להועיל כלום.	לְבַלְתִּי הוֹעִיל:
הרי כל מי שמתחבר לפסלים, לעבוד אותם, יתבייש,	הֵן כָּל חֻבְרֵי יְבִישׁוּ
והאומנים שמייצרים את הפסל הם בני אדם, וא"כ איך יוכלו לייצר אליל בעל כח,	וְחַרְשֵׁי הַמָּה מְאֲדָם
האומנים ביחד עם עובדי הפסל יתאספו,	יִתְקַבְּצוּ כָלָם
ויעמדו להתבונן בדבר,	יַעֲמֵדוּ
ויפחדו אז מדי,	יִפְּחָדוּ
ויתביישו כולם ביחד מהמעשים שלהם.	יְבִישׁוּ יַחַד:
הנביא בא לתאר את הדרך בה מייצרים את הפסל, ולהראות שאינו שווה כלום.	
האומן של הברזל מייצר כלי לחיתוך, שקרוי מעצד,	חָרֵשׁ בְּרִזַל מַעְצָד
וכדי לייצר כלי זה זקוק הוא להשתמש בגחלים,	וּפְעַל בַּפָּחַם
וגם עם פטישים משמש כדי לייצר את המעצד,	וּבְמִקְבוֹת יֵצְרֵהוּ
ומשתמש עם כל הכח שיש לו בזרוע,	וַיִּפְעֵלֵהוּ בְּזְרוּעַ כַּחֹזֶן
גם כשהוא רעב, אינו עוזב את עבודתו, עד שכבר אין לו כח,	גַּם רָעֵב וְאֵין כֹּחַ
גם כשהוא צמא, אינו שותה מים, עד שנעשה עייף. הסיבה לזה: החשק הגדול שיש לו, לייצר את הפסל.	לֹא שָׁתָה מַיִם וַיַּעֲפֵף:
לאחר שכבר מוכן הכלי לחיתוך עצים, אומן העצים הוא הנגר,	חָרֵשׁ עֲצִים
פורש חבל שמודדים בו על העץ, לדעת כמה צריך לחתוך,	נָטָה קֹו
אח"כ עושה צורה כיצד ייראה הפסל, את הצורה הוא עושה בצבע שקרוי שרד,	יִתְאַרְהוּ בְּשָׂרָד

יעשהו במקצעות	ע"פ מה שסימן בעץ את צורת הפסל, עושה אותו עם כלי שקרוי מקצועה,
ובמחוגה יתארהו	ובכלי שעושים בו עיגולים שקרוי מחוגה, יסובב אותו לעשות בו ציורים ועיגולים,
ויעשהו כתבנית איש	ועושה לו צורה של איש,
כתפארת אדם	צורה מפוארת של אדם, שהיא מפוארת יותר מצורת בעלי חיים,
לשבת בית:	כל המטרה של האליל שישב בבית, כי אינו יכול לזוז ממקומו.
לכרת לו ארזים	יש כאלו שטורחים יותר, והולכים לכרות עצי ארז חזקים מהיער, לצורך עשיית הפסל,
ויקח תרזה ואלון	ויש שלוקחים עצים הקרויים תרזה ואלון, שהם עצים יפים מאד,
ויאמץ לו בעצי יער	אך מכיוון שאינם חזקים כמו הארז, הם מחזקים אותם עם מסמרים שעשויים מעצי היער,
נטע ארן	ויש טורחים יותר שהם בעצמם נוטעים עצים שקרויים אורן, עד שיגדלו ויהי ראוי להכין מהם פסל,
וגשם יגדל:	אך בכל זאת הם זקוקים להגיע להשי"ת, שיוריד להם גשם, כדי שיגדל העץ.
והיה לאדם לבער	מאותו העץ עצמו משמש להבעיר אש,
ויקח מהם ויחם	חלק מהעצים לוקח בשביל להתחמם,
אף ישיק ואפה לחם	ובחלקם מסיק את התנור, ואופה לחם,
אף יפעל אל וישתחו	וגם לוקח מהם עצים להכין פסל, ומשתחוה לו,
עשהו פסל	עושה אותו לפסל,
ויסגד למו:	וסוגד (משתחוה) לו.
חציו שרף במו אש	חלק מהעץ שורף באש,
על חציו בשר יאכל יצלה צלי וישבע	בחלק מהעץ משתמש לאכול בשר, ע"י שצולה צלי ושבע ממנו,

גם חימם את עצמו ,	אָף יָחַם
ואומר האח, שהוא לשון שמחה,	וַיֹּאמֶר הָאָח
התחממתי, וגם נהניתי לראות לאור השלהבת.	חֲמוֹתַי רָאִיתִי אֹרֶה:
ומה שנשאר לו מהעץ, הכין ממנו את הפסל שלו,	(יז) וּשְׁאֲרֵיתוֹ לְאֵל עֲשֵׂה לְפָסְלוֹ
וסוגד ומשתחוה לו,	יִסְגֹּד \ {יִסְגֹּד לוֹ} וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
ומפלל אליו, ואומר לו הצילני,	וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַצִּילֵנִי
כי אתה האל שלי.	כִּי אֵלֵי אַתָּה:
אין לעובדי הפסל דעת, ולא תבונה,	(יח) לֹא יָדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ
כי היצה"ר מרח להם דבר על העינים, שלא יראו, ועשה להם שהלב לא ישכיל.	כִּי טַח מְרָאוֹת עֵינֵיהֶם מִהִשְׁכִּיל לִבְתָּם:
ואינם שם אל לבו לבחון את הדבר,	(יט) וְלֹא יָשִׁיב אֶל לְבוֹ
ואין בו דעת ותבונה להתבונן,	וְלֹא אֲדַעַת וְלֹא תְבוּנָה
שיאמר לעצמו,	לֹאמֹר
הרי חלק מהעץ שרפתי בתוך האש,	חֲצִיו שָׂרַפְתִּי בְמוֹ אֵשׁ
וגם אפיתי על הגחלים שלו לחם,	וְאָף אֶפִּיתִי עַל גַּחְלָיו לְחֶם
גם צליתי עליו בשר ואכלתי,	אֶצְלָה בְּשָׂר וְאֵ כָל
וא"כ איך אעשה עם העץ שנשאר פסל המתועב בעיני ד',	וַיִּתְרוּ לְתוֹעֵבָה אֲעֲשֶׂה
ואיך אשתחוה לחתיכת ענף עץ.	לְבוֹל עֵץ אֶסְגֹּד:
מה שמקבל את העץ, שהופך להיות אפר כששורפים אותו,	(כ) רַעַה אֶפֶר
זה בגלל שהלב שלו שמהתל בו וצוחק ממנו, מטה אותו לדרך זו,	לִב הוֹתֵל הִטָּהוּ
וגם האומן שמייצר את הפסל לא יוכל להציל את נפשו,	וְלֹא יִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ
ואינו אומר לעצמו, הרי מה שייצרתי ביד ימיני הוא שקר, כי אין בו שום תועלת.	וְלֹא יִבְיִמֵנִי: אֹמֵר הַלּוֹא שֶׁקֶר בְּיָמֵינִי:

אם הגויים אינם מבינים, אתם שקרויים בשם יעקב, תזכרו את הדברים האלה, ואל תתפתו אחרי הע"ז,	(כא) זְכַר אֱלֹה יַעֲקֹב
אתם עם ישראל תזכרו שאתם עבדי ד',	וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדֵי אֲתָה
בראתי רותך בשביל שתהיה לי עבד,	יִצְרַתִּיךָ עֶבֶד לִי
לכן אתה ישראל אל תשכח אותי.	אֲתָה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנְשָׁנִי:
מאז ומתמיד מחקתי את הפשעיים שלך, כמו ענן שקרוי עב, שנמחה במים,	(כב) מַחִיתִי כְעָב פְּשָׁעֶיךָ
כופל הדברים: וכמו ענן מחקתי את החטאים שלך,	וְכַעֲנַן חָטָא אוֹתֶיךָ
לכן תשוב אלי בתשובה, כי אני גואל אותך.	שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתֶיךָ:
אומר משל לגודל השמחה שתהיה בעולם: עד שאפילו השמים ישירו,	(כג) רְנוּ שָׁמַיִם
כי עשה ד' את מה שהבטיח לגאול את ישראל,	כִּי עָשָׂה יְדָ וְדָ
השמיעו קול תרועה היסודות שנמצאים בתחתית הארץ,	הֲרִיעוּ תַחְתִּיּוֹת אֶרֶץ
פתחו את הפה שלכם ההרים, כדי לשיר לד',	פָּצְחוּ הַרִים רְנָה
היער וכל עצי היער תשירו לד',	יַעַר וְכָל עֵץ בּוֹ
השמחה היא כי ד' גאל את יעקב,	כִּי גֹאֵל יְדָ וְדָ יַעֲקֹב
וע"י הגאולה שגאל את ישראל מתפאר ומשבח שמו.	וּבִישְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר:
כך אומר ד' שגואל אתכם,	(כד) כֹּה אָמַר יְדָ וְדָ גֹאֲלֶךָ
ושיצר אתכם להיות לו לעם מאז שיצאתם מהבטן,	וַיִּצְרָךְ מִבֶּטֶן אֲנִי כִי
אני ד' עושה את כל מה שנעשה,	יְדָ וְדָ עֹשֶׂה כֹל
מתחתי את השמים בעצמי בלי שום עזרה,	נִטְהָ שָׁמַיִם לְבַדִּי
הארץ השטוחה והפרושה היא מאתי.	רָקַע הָאָרֶץ מִי אֲתִי \ {מֵאֲתִי \}:
אני מבטל את האותות והסימנים של החוזים בכוכבים,	(כה) מִפֶּר אֲתוֹת בְּדִים

והעושים כישוף שקרונים קוסמים, מבלבל את דעתם ועושה אותם שוטים,	וְקֹסְמִים יְהוּלֵל
משיב את החכמים אחורה במקום שיתקדמו בחכמה,	מְשִׁיב חֲכָמִים אַחֲוֹר
ואת דעתם עושה שתהיה טפשית.	וְדַעְתָּם יִסְכַּל:
מקיים את דבר הנבואה של עבדו ישעיהו,	(כו) מְקַיֵּם דְּבַר עַבְדּוֹ
ואת העצה של שלוחיו הם שאר הנביאים, מביא לידי גמר, הכוונה שיתקיימו נבואותיהם,	וְעֵצַת מְלֹאכְיוֹ יִשְׁלִים
כל אחד מהנביאים אמר על ירושלים שתחזור להיות מיושבת באנשים,	הָאֵמַר לְיְרוּשָׁלַיִם תּוֹשֵׁב
ועל הערים שביהודה שיחזרו להיות בנויות, אחרי שמלכות בבל תפול,	וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבְנֶינָה
ואת החורבות שלהם אחזור ואקים.	וְחָרְבוֹתֶיהָ אֶקְוִמָם:
כל אחד מהנביאים אמרו על בבל שעומדת במקום מים רבים שקרויה מצולה, שתתייבש, הכוונה שכל יושביה יאבדו,	(כז) הָאֵמַר לְצוּלָה חֲרָבִי
כופל הדברים: ואת הנהרות שלה אייבש.	וְנָהָר תִּיַךְ אוֹבִישׁ:
כל אחד אמר בנבואה שכורש יהיה רועה את צאן ד', הם עם ישראל,	(כח) הָאֵמַר לְכוֹרֶשׁ רֹעֵי
והוא ישלים את רצון ד' לאבד את בבל, ויביא את ישראל חזרה לא"י מהגלות,	וְכָל חִפְצֵי יִשְׁלַם
ולומר על ירושלים שתבנה, ואת יסודות ההיכל יקימו.	וְלֵאמֹר לְיְרוּשָׁלַיִם תִּבְנֶה וְהֵיכַל תִּוָּסַד:

וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי ועכשיו תשמעו עם ישראל שמכונים
בשם יעקב, את הטובה שד' עתיד לתת לכם, **וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי**
בו: כופל הדברים: ותשמעו אתם שנקראים בשם ישראל. **כֹּה**
אָמַר יְדֹוֹד עֲשֵׂךְ כך אמר ד' שעשה אתכם וברא אתכם,
וְיִצְרָךְ מִבְּטֹן יַעֲזָרְךָ מאז שיצאתם מבטון אמכם עוזר לכם,
אֵל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב אל תפחדו מהגוים, עבדי שמכונים
בשם יעקב, **וְיִשְׂרוּן בְּחַרְתִּי בו:** כופל הדברים: אל תפחדו,

אתם שנקרים ישורון, בגלל שאתם ישרים מכל הגוים. **כִּי אָצֶק מַיִם עַל צִמָּא** אומר ד': כמו שאני שופך על ארץ שהיא צמאה (זקוקה) למים, **וְנוזְלִים עַל יַבְשָׁה** כופל הדברים: כמו שאני עושה שיזלו מים על ארץ יבשה, **אָצֶק רוּחִי עַל זֶרְעֶךָ** כך אשפוך את רצוני הטוב על זרעכם, זרע ישראל, **וּבְרַכְתִּי עַל צְאֲצְאֶיךָ:** כופל הדברים: אתן את ברכתי הוא רצונו הטוב של ד' על אלו שיוצאים מכם. **וְצִמְחוּ בְּבֵין חֲצִיר** הם יצמחו ויתרבו, כאילו היו בין דְּשָׁאִים, **כְּעֶרְבִים עַל יַבְלֵי מַיִם:** וכמו ערבות שנטועים ליד מקום שמתפלגים שם נהרות המים, **שְׂצוּמְחִים מֵהָר.** **זֶה יֵאמֶר לִיד וְד אָנִי** הצדיקים שבעם, יאמרו אנחנו מאז ומעולם הֶאֱמַנְנוּ בְּד', **וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב** והילדים הקטנים של הרשעים, לא ילכו בדרכי אבותיהם הרשעים, אלא יקראו לעצמם בשם יעקב אביהם, **הַכוּוֹנָה** שילכו בדרכיו הטובים, **וְזֶה יִכְתֹּב בְּיָדוֹ לִיד וְד** ובעלי התשובה יחייבו את עצמם לחזור אל ד', כמו אדם שמתחייב לחבירו התחייבות בכתב, **וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה:** והגרים שיתווספו לעם ישראל, יכנו את עצמם בשם ישראל. **כִּי אָמַר יָד וְד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ** כך אומר ד' שהוא מלך על עם ישראל, ותמיד גואל אותם, **יָד וְד צְבָאוֹת** ד' שהוא אדון על כל הצבאות שלמעלה ושלמטה, **אָנִי רִאשׁוֹן** אני הייתי לפני שנברא העולם, **וְאָנִי אַחֲרוֹן** ואני אהיה כאשר העולם יגמר, **וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֵל הַיָּם:** וחוק ממני אין שום בעל כח. **וּמִי כְמוֹנִי יִקְרָא וַיִּגִּידָהּ** מי הוא שיכול לקרוא בקול ולומר שהוא כמוני, שיגיד דבר זה, **וַיַּעֲרֹכָהּ לִי** ויסדר לפני את הדברים, **מִשׁ וּמִי עִם עוֹלָם** שנעשו מאז שעשיתי עמים בעולם, **וְאֵתִיּוֹת** ויגיד את הדברים שיבואו בזמן הקרוב, **וְאֲשֶׁר תָּבֵא אָנֹכִי** ואת הדברים שיבואו בזמן רחוק, **יִגִּידוּ לְמוֹ:** שיגידו לתועלת עצמם, **הַכוּוֹנָה** להצדיק את עצמם. **אֵל תִּפְחָדוּ וְאֵל תִּרְהוּ** אל תפחדו מאלהים אחרים (גם תרהו הוא לשון פחד), **הֵלֵא מֵאֵז הַשְּׁמַעְתִּיךָ וְהַגְדַּתִּי** הרי מאז במעמד הר סיני, השמעתי ואמרתי לכם, שאין אלוקים חוץ ממני, **וְאַתֶּם עַדִּי** ואתם העדים שלי בדבר הזה, שהרי פתחתי לכם במעמד הזה את שבעת הרקיעים, **הֵיִשׁ אֱלוֹהַּ מִבְּלַעֲדֵי** האם יש בעל כח חוץ ממני, **וְאֵין צוֹר בַּל יַדְעֵתִי:** והרי אין חזק בעולם שאין אני מכיר אותו. כוונתו לומר שכל החוזק בא ממני. **יִצְרִי פֶסֶל כְּלָם תִּהְיוּ** האומנים שמייצרים את הפסלים, הם והפסלים דבר שאין בו ממש, **וְחֲמוּדֵיהֶם בַּל יוֹעִילוּ** והפסלים שהם חומדים אותם, אין בהם תועלת, **וְעַדֵּיהֶם הִמָּה** והפסלים עצמם עדים שאין בהם תועלת, **בַּל יִרְאוּ וּבַל יִדְעוּ** שהרי אינם רואים, ולא יודעים כלום, **וְאֵין אֵין** הם יכולים לעזור לאחרים, **לְמַעַן יִבְשׁוּ:** העדות הזאת תגרום להם להתבייש, על שבטחו

בפסלים. **מִי יִצַר אֶל** האם יש שטות גדולה כמו השטות של מי שיצר את האליל, **וּפָסַל נֶסֶךְ** ושיצק פסל ממתכת, **לְבַלְתִּי הוֹעִיל**: שלא יכול להועיל כלום. **הֵן כָּל חַבְרֵיו יִבְשׁוּ** הרי כל מי שמתחבר לפסלים, לעבוד אותם, יתבייש, **וְחֹרְשֵׁים הֵמָּה מְאֹדִם** והאומנים שמייצרים את הפסל הם בני אדם, וא"כ איך יוכלו לייצר אליל בעל כח, **יִתְקַבְּצוּ כָּל־ם** האומנים ביחד עם עובדי הפסל יתאספו, **יַעֲמְדוּ** ויעמדו להתבונן בדבר, **יִפְחָדוּ** ויפחדו אז מד', **יִבְשׁוּ יָחַד**: ויתביישו כולם ביחד מהמעשים שלהם. הנביא בא לתאר את הדרך בה מייצרים את הפסל, ולהראות שאינו שווה כלום. **חָרַשׁ בְּרָזָל מַעֲצָד** האומן של הברזל מייצר כלי לחיתוך, שקרוי מעצד, **וּפָעַל בַּפָּחַם** וכדי לייצר כלי זה זקוק הוא להשתמש בגחלים, **וּבַמְקָבוֹת יִצְרֵהוּ** וגם עם פטישים משמש כדי לייצר את המעצד, **וַיִּפְעֵלֵהוּ בְּזָרוּעַ כַּחוֹ** ומשתמש עם כל הכח שיש לו בזרוע, **גַּם רָעַב וְאִין כֹּחַ** גם כשהוא רעב, אינו עוזב את עבודתו, עד שכבר אין לו כח, **לֹא שָׁתָה מַיִם וַיִּיעֵף**: גם כשהוא צמא, אינו שותה מים, עד שנעשה עייף. הסיבה לזה: החשק הגדול שיש לו, לייצר את הפסל. **חָרַשׁ עֲצִים** לאחר שכבר מוכן הכלי לחיתוך עצים, אומן העצים הוא הנגר, **נָטָה קוֹ** פורש חבל שמודדים בו על העץ, לדעת כמה צריך לחתוך, **יִתְאַרְהוּ בַשָּׂרָד** אח"כ עושה צורה כיצד ייראה הפסל, את הצורה הוא עושה בצבע שקרוי שרד, **יַעֲשֶׂהוּ בַמְקַצְעוֹת** ע"פ מה שסימן בעץ את צורת הפסל, עושה אותו עם כלי שקרוי מקצועה, **וּבַמְחוּגָה יִתְאַרְהוּ** ובכלי שעושים בו עיגולים שקרוי מחוגה, יסובב אותו לעשות בו ציורים ועיגולים, **וַיַּעֲשֶׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ** ועושה לו צורה של איש, **כְּתַפְאֶרֶת אָדָם** צורה מפוארת של אדם, שהיא מפוארת יותר מצורת בעלי חיים, **לְשֵׁבֶת בְּיַת**: כל המטרה של האליל שישב בבית, כי אינו יכול לזוז ממקומו. **לְכֹתָ לֹא אֲרָזִים** יש כאלו שטורחים יותר, והולכים לכרות עצי ארז חזקים מהיער, לצורך עשיית הפסל, **וַיִּקַּח תְּרִזָּה וְאֵלוֹן** ויש שלוקחים עצים הקרויים תרזה ואלון, שהם עצים יפים מאד, **וַיֵּאמֶן לֹא בְּעֵצֵי יַעַר** אך מכיוון שאינם חזקים כמו הארז, הם מחזקים אותם עם מסמרים שעשויים מעצי היער, **נָטַע אֲרָן** ויש טורחים יותר שהם בעצמם נוטעים עצים שקרויים אורן, עד שיגדלו ויהי ראוי להכין מהם פסל, **וְגִשְׁם יִגְדַל**: אך בכל זאת הם זקוקים להגיע להשי"ת, שיוריד להם גשם, כדי שיגדל העץ. **וְהָיָה לְאָדָם לְבַעַר** מאותו העץ עצמו משמש להבעיר אש, **וַיִּקַּח מֵהֶם וַיִּחַם** חלק מהעצים לוקח בשביל להתחמם, **אֵף יִשִּׁיק וְאֵפָה לָחֶם** ובחלקם מסיק את התנור, ואופה לחם, **אֵף יִפְעַל אֶל וַיִּשְׁתַּחוּ** וגם לוקח מהם עצים להכין פסל, ומשתחוה לו, **עֲשֶׂהוּ פָסַל** עושה אותו לפסל, **וַיִּסְגַּד לְמוֹ**:

וסוגד (משתחוה) לו. **חָצִיו שָׂרַף בְּמוֹ אֵשׁ** חלק מהעץ שורף באש, **עַל חָצִיו בְּשָׂר יֵאָכֵל יִצְלָה צְלִי וַיִּשְׁבַּע** בחלק מהעץ משתמש לאכול בשר, ע"י שצולה צלי ושבע ממנו, **אָף יָחֹם** גם חימם את עצמו, **וַיֵּאמֶר הָאָח** ואומר האח, שהוא לשון שמחה, **חַמּוֹתַי רָאִיתִי אֹר:** התחממתי, וגם נהניתי לראות לאור השלהבת. **וּשְׂאֲרֵיתוֹ לֹאֵל עָשָׂה לְפִסְלוֹ** ומה שנשאר לו מהעץ, הכין ממנו את הפסל שלו, **יִסְגֹּד \{יִסְגֹּד לֹא\}** וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וסוגד ומשתחוה לו, **וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּאמֶר הֲצִילָנִי** ומפלל אליו, ואומר לו הצילני, **כִּי אֵלֵי אַתָּה:** כי אתה האל שלי. **לֹא יָדְעוּ** אין לעובדי הפסל דעת, **וְלֹא יִבִּינּוּ** ולא תבונה, **כִּי טַח מַרְאוֹת עֵינֵיהֶם** כי היצה"ר מרח להם דבר על העינים, שלא יראו, **מִהַשְּׂכִיל לִבָּתָם:** ועשה להם שהלב לא ישכיל. **וְלֹא אֵל יָשִׁיב אֶל לְבוֹ** ואינם שם אל לבו לבחון את הדבר, **וְלֹא דַעַת וְלֹא תְבוּנָה** ואין בו דעת ותבונה להתבונן, **לֵאמֹר** שיאמר לעצמו, **חָצִיו שָׂרַפְתִּי בְּמוֹ אֵשׁ** הרי חלק מהעץ שרפתי בתוך האש, **וְאָף אֶפִּיתִי עַל גְּחֻלָּיו לָחֶם** וגם אפיתי על הגחלים שלו לחם, **אֶצְלָה בְּשָׂר וְאֵל כָּל** גם צליתי עליו בשר ואכלתי, **וַיִּתְּרוּ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה** וא"כ איך אעשה עם העץ שנשאר פסל המתועב בעיני ד', **לְבוֹל עַץ אֶסְגֹּד:** ואיך אשתחוה לחתיכת ענף עץ. **רַעַת אֶפְרָה** מה שמקבל את העץ, שהופך להיות אפר כששורפים אותו, **לֵב הוֹתֵל הַטְּהוֹ** זה בגלל שהלב שלו שמהתל בו וצוחק ממנו, מטה אותו לדרך זו, **וְלֹא יִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ** וגם האומן שמייצר את הפסל לא יוכל להציל את נפשו, **וְלֹא יֵאמֶר הֲלוֹא שָׂקַר בִּימִינִי:** ואינו אומר לעצמו, הרי מה שייצרתי ביד ימיני הוא שקר, כי אין בו שום תועלת. **זְכַר אֱלֹה יַעֲקֹב** אם הגויים אינם מבינים, אתם שקרויים בשם יעקב, תזכרו את הדברים האלה, ואל תתפתו אחרי הע"ז, **וַיִּשְׂרָאֵל כִּי עֲבָדִי אַתָּה** אתם עם ישראל תזכרו שאתם עבדי ד', **יִצְרָתִיךָ עֲבָד לִי** בראתי רותך בשביל שתהיה לי עבד, **אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנְשָׁנִי:** לכן אתה ישראל אל תשכח אותי. **מַחֲיִיתִי כְעַב פְּשַׁעֶיךָ** מאז ומתמיד מחקתי את הפשעיים שלך, כמו ענן שקרוי עב, שנמחה במים, **וְכָעֲנָן חֹטְאוֹתֶיךָ** כופל הדברים: וכמו ענן מחקתי את החטאים שלך, **שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גְּאֻלְתֶּיךָ:** לכן תשוב אלי בתשובה, כי אני גואל אותך. **רְנֹו שְׁמַיִם** אומר משל לגודל השמחה שתהיה בעולם: עד שאפילו השמים ישירו, **כִּי עָשָׂה יְדָ וְדָ** כי עשה ד' את מה שהבטיח לגאול את ישראל, **הֲרִיעוּ תַחֲתֵיֹת אֲרָץ** השמיעו קול תרועה היסודות שנמצאים בתחתית הארץ, **פְּצְחוּ הַרִים רְנָה** פתחו את הפה שלכם ההרים, כדי לשיר לד', **יַעַר וְכָל עֵץ בּוֹ** היער וכל עצי היער תשירו לד', **כִּי גְּאֹל יְדָ וְדָ יַעֲקֹב** השמחה היא כי ד' גאל

את יעקב, וּבִישְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר: וע"י הגאולה שגאל את ישראל מתפאר ומשבח שמו. כִּה אָמַר יָד וְד גְּאֲלֶךְ כִּכ אֹמַר ד' שגואל אתכם, וְי צֶרֶךְ מִבְּטָן אָנֹכִי וְשִׁיֵּצֵר אֶתְכֶם לִהְיוֹת לוֹ לַעַם מֵאֵז שִׁיֵּצְאֶתֶם מִהַבְּטָן, יָד וְד עֲשֵׂה כֹל אֲנִי ד' עוֹשֶׂה אֶת כֹּל מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה, נִטָּה שָׁמַיִם לְבִדִּי מִתְחַתִּי אֶת הַשָּׁמַיִם בַּעֲצָמֵי בְלֵי שׁוֹם עֲזָרָה, רִקַּע הָאָרֶץ מִי אֲתִי \{מֵאֲתִי\}: הָאָרֶץ הַשְּׁטוּחָה וְהַפְּרוּשָׁה הִיא מֵאֲתִי. מִפְּר אֲתוֹת בְּדִים אֲנִי מִבְּטַל אֶת הָאוֹתוֹת וְהַסִּימָנִים שֶׁל הַחֲזוּזִים בְּכּוֹכְבִים, וְקִסְמִים יְהוּלָל וְהַעוֹשִׂים כִּישׁוּף שֶׁקְרוּיִים קוֹסְמִים, מִבְּלַבֵּל אֶת דַּעְתֶּם וְעוֹשֶׂה אוֹתֶם שׁוֹטִים, מְשִׁיב חֲכָמִים אַחֲזוֹר מְשִׁיב אֶת הַחֲכָמִים אַחֲזוֹרָה בַּמָּקוֹם שִׁיתְקַדְמוּ בַּחֲכָמָה, וְדַעְתֶּם יִסְכָּל: וְאֶת דַּעְתֶּם עוֹשֶׂה שֶׁתְּהִיָּה טַפְשִׁית. מְקַיֵּם דְּבַר עֲבָדוֹ מְקַיֵּם אֶת דְּבַר הַנְּבוּאָה שֶׁל עֲבָדוֹ יִשְׁעִיהוּ, וְעֲצַת מְלֹאכֵיו יִשְׁלִים וְאֶת הַעֲצָה שֶׁל שְׁלוּחָיו הֵם שְׂאֵר הַנְּבִיאִים, מְבִיא לִידֵי גִמְרָה, הַכּוֹוֹנָה שִׁיתְקַיִּמוּ נְבוּאוֹתֵיהֶם, הָאֵמֶר לִירוּשָׁלַם תּוֹשְׁבֵי כָל אֶחָד מִהַנְּבִיאִים אָמַר עַל יְרוּשָׁלַם שֶׁתְּחַזְרוּ לִהְיוֹת מְיוֹשְׁבֵי בְּאֲנָשִׁים, וְלַעֲרֵי יְהוּדָה תִּבְנֶינָה וְעַל הָעָרִים שֶׁבִיהוּדָה שִׁיחְזְרוּ לִהְיוֹת בְּנוֹיֹת, אַחֲרֵי שֶׁמַּלְכוּת בָּבֶל תִּפּוֹל, וְחֲרָבוֹתֶיהָ אֶקְוִמָם: וְאֶת הַחֲזוּרָה שֶׁלֹּא אֶחָד מִהַנְּבִיאִים אָמְרוּ עַל בָּבֶל שֶׁעוֹמֶדֶת בַּמָּקוֹם מִיָּמֵי רַבִּים שֶׁקְרוּיָה מִצּוּלָה, שֶׁתִּתִּיבֵשׁ, הַכּוֹוֹנָה שֶׁכֹּל יוֹשְׁבֵיהָ יֵאָבְדוּ, וְנִהְרָ תִיֵּךְ אוֹבֵישׁ: כּוֹפֵל הַדְּבָרִים: וְאֶת הַנְּהָרוֹת שֶׁלֹּא אֵיִיבֵשׁ. הָאֵמֶר לְכוּרְשָׁר עֵי כָל אֶחָד אֵמַר בְּנְבוּאָה שֶׁכוּרֵשׁ יִהְיֶה רוּעָה אֶת צֶאֱן ד', הֵם עִם יִשְׂרָאֵל, וְכָל חֲפָצֵי יִשְׁלָם וְהוּא יִשְׁלִים אֶת רְצוֹן ד' לֵאבֹד אֶת בָּבֶל, וְיִבִּיא אֶת יִשְׂרָאֵל חֲזָרָה לֵא"י מִהַגְּלוּת, וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבְנֶינָה וְלוֹמַר עַל יְרוּשָׁלַם שֶׁתְּבַנֶּה, וְהִיכָל תִּבְנֶינָה: וְאֶת יִסּוּדוֹת הַהִיכָל יִקְיִמוּ.